Kamu ihale ve satın alma süreçlerinde (özellikle 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve ilgili mevzuatlar çerçevesinde) kural olarak **taleplerde ve teknik şartnamelerde belirli bir marka, model, patent, menşe veya üretici belirtilemez**.

Ancak uygulamanın detayları ve istisnaları şu şekildedir:

1. Genel Kural: Marka Belirtme Yasağı

Teknik şartnamelerde ve talep formlarında marka veya belirli bir üreticiyi işaret eden ifadelerin yazılması **yasaktır**.

- **Gerekçe:** İhale ve satın alma süreçlerinde rekabeti, katılımı ve eşit muameleyi sağlamaktır.
- **Nasıl Yazılmalı?** Ürünün markası yerine; teknik özellikleri, performans kriterleri, boyutları, dayanıklılık standartları ve varsa ilgili ISO/TSE gibi kalite belgeleri yazılmalıdır.

2. İstisnai Durumlar (Marka Ne Zaman Yazılabilir?)

Belirli durumlarda marka veya model belirtilmesine izin verilir veya zorunlu hale gelebilir:

A. Dengi/Eşdeğeri İfadesi ile Kullanım

Aranan teknik özelliğin marka belirtilmeden tanımlanmasının **teknik olarak mümkün olmadığı** durumlarda marka yazılabilir.

- **Şart:** Marka isminin hemen ardından mutlaka **"veya dengi"** ya da **"veya eşdeğeri"** ifadesi eklenmelidir.
- **Örnek:** *"X markası Y modeli veya dengi işlemciye sahip bilgisayar."*

B. Yedek Parça, Bakım-Onarım ve Uyumluluk Zorunluluğu

Mevcut bir cihazın, makinenin veya sistemin devamlılığı için alım yapılıyorsa marka/model yazılabilir.

- **Örnek:** Mevcut bir X marka aracın orijinal yedek parçası alınırken veya mevcut bir yazılıma lisans/modül eklenirken ilgili marka belirtilebilir.

C. Özel Kanunlar veya İhale Kapsamı Dışındaki Alımlar

- **Özel Sektör Alımları:** Şirket içi iç satın alma süreçlerinde şirket kendi kuralını koyabilir; dolayısıyla marka belirtilmesinde yasal bir engel yoktur.
- **Doğrudan Temin / Ufak Çaplı Alımlar:** Belirli limit altındaki acil veya özel alımlarda idarenin ihtiyacını tam karşılaması adına kısıtlı istisnalar uygulanabilir.

Özet Karşılaştırma

Durum	Marka Yazılabilir mi?	Nasıl İfade Edilmeli?
Genel Ürün Alımı (Kırtasiye, Bilgisayar, Gıda vb.)	**Hayır**	Sadece teknik özellikler ve standartlar belirtilmeli.
Tanımlanması İmkânsız Özellikler	**Evet (Şartlı)**	Marka ismi + **"veya dengi / eşdeğeri"** yazılmalı.
Yedek Parça / Tamamlayıcı Alım	**Evet**	Mevcut sistemle uyum gerekçesi belirtilerek marka yazılabilir.
Özel Sektör İç Talepleri	**Evet**	Şirket içi iç prosedürlere bağlıdır.